

עלי מרפא
שער הגליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

תשמח בה' ובתורתו
הקנאות ממת החסד
בתשעה באב השיג גדולתו
מעשה מבטל תפילה
החצלה מהצבא

התורה הזמנית:

ההבחנה מי מפורסם אמת
נרות שבת
חובבן כח הראיה
איש אשר רוח בו
'הרחבת הידיעות
התאבלות על השכינה
הלכות בין המצרים

דרכי נועם
רוא דשבת
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

תְּשׁוּמָה עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׁתֹּכֵל

יס ה' במדבר תקצ"א

ידע בני חביבי כי רבנו הקדוש והנשגב והנורא זכר צדיק וקדוש וברכה ידע כל מה שיעבר עליך עד הסוף, וכבר הקדים רמאות נוראות למותיני האנטות, על ידי כל התורות והמעשיות והשיחות וההתגלות אלקות שהאיר בדעתנו, חזק בני חזק, והעקר שתלך במה שפתבתי לך כבר, שבכל עת תעשה עצמך לשלוח לגמרי, וזוה תצא לחרות בכל פעם מגלות אשתיך שמתן עליך ומשאר מיני גליות ושעבוד שמפחין על מוקף פאלו אוזיזים אותך בידים חס ושלוש. ובאמת הבחירה הקשית והמקשבה ביד האדם להתוהה פרצונו, והעקר לבלי להתחיל לחשב כלל, רק פאלו עתה נולדתי, ופאלו אינך יודע כלל מה שהיה ומה שיהיה, ובאותו השעה תשומח עצמך בכל מה שתוכל, הן הנקודות טובות וכו' כפי הן בקמלי דשטותא ובדיחותא וניצא, ואם מתנהך תתכל לחסך עצמך לתוך תורה ותפלה מה טוב, ואם לאו איך על פי כן תשומח בה' ובתורתו ובצדיקות האמתיים על פי הדרכים הפ'ל, ותמתין עד בוא הגעת הטובה שתוכל לחסך טוב ואמת מה שחשתיך בחסדו הגדול על ידי יגיעה קצת, כי בלא יגיעה כלל אי אפשר, כי אמלו היגיעה והתרחא בעבודת ה' יבלין לקבל ולהמשיך על עצמו יותר על ידי שומחה וחרות, יותר מה אי אפשר להאריך בכתב ומבטחתי שתבין מעצמך איך להכניס דברי אלה בלבך באופן שתנחם ותשומח עצמך ואחרים ותנקה לכתם דברי אדוננו מורנו ורבנו וזכרנו לברכה, ולילך בדרכי הקדושים למען ייטב לך לנצח.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן תניינא	ליקוטי הלכות ח"ו	משנה ברורה ח"ב	דף היומי בבא בתרא	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	כא	כט.	פו	קמט.	לב	שעה שעו
א	כב	ס:	פז	קמט:	לג	שעה שעה
ב	כג	ל:	פח	קנ.	לד	שעה שב
ג	כד	לו:	פט	קנ:	לה	שפא שב
ד	כה	לא:	צ	קנא:	לו	שפא שפד
ה	כו	לא:	צא	קנא:	לו	שפא שפז
ו	כז	לב:	ח"א	קנב:	לז	שפא שפח

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן חלק א' תורה כ"ז

למה אתה מקנא?

כל אחד מקנא עבור מה שחשוב ויקר לו. השאלה רק את מי אוהב, וממילא עבור מי או מה הוא מקנא.

ואכפתיות, וניצח. כאשר משה רבינו ראה את המצרי מכה איש עברי מאחיו, הוא הכה אותו למוות. לא משום שהוא 'שנא' את המצרי, אלא משום שהוא 'אהב' את היהודי, ולא היה יכול לסבול את צערו. ולכן, הוא עשה מעשה חסד הגיון, ואכפתיות, וניצח.

קנאות מקורה ממידות טובות וטהורות, ומטרתה לחזק ולהעצים את הטוב. מי יודע להבדיל ביניהם? שניים: הקב"ה ואתה.

והרג את המצרי. ולאחר מכן אף שילם על כך מחיר כבד. זוהי קנאות. אהבה עצומה, שמביאה את האהבה לעשות הכל אבל הכל, כדי לדאוג לאהובו. בשורה תחתונה, אין מי שאינו מקנא. כל אחד מקנא עבור מה שחשוב ויקר לו. השאלה רק את מי אוהב, וממילא עבור מי או מה הוא מקנא.

דרישת שלום אוהבת

פנחס ראה את מעשה זמרי, הוא קם על רגליו, לקח רומח בידו, ועשה סוף לסיפור. למראה עיניים, לא היה ניתן לדעת האם הוא עושה את זה מתוך כעס על המעשה הרע ושנאה כלפי העושה, או שהוא עושה זאת מתוך אהבה עצומה להשם יתברך ולעם ישראל, עד שלא יכול לסבול את הפגיעה שנעשתה בהם כביכול, והיה מוכרח לעצור את זה.

התשובה לא הייתה ברורה. היו מגדולי ישראל שביזו אותו ואמרו 'ראו בן פוטי זה'. לטענתם, הוא עשה זאת ממניעים של מידות רעות, שמצא מקום להביא אותם לידי ביטוי. הקב"ה בכבודו ובעצמו בא וגילה; לא ולא, 'בקנאו את קנאתי' - הוא עשה זאת מתוך אהבה אלי, הוא לא קנא בזמרי, אלא קינא 'עבורי'. ולכן 'הנני נתן לו את בריתי שלום' - אני מוסר לו דרישת שלום, מתוך אהבה והערכה.

בשורה תחתונה: יש קנאה ויש קנאות. כלפי חוץ הם יכולים להיראות אותו דבר, אבל כלפי פנים זה שמים וארץ. קנאה מקורה ממידות רעות, ומטרתה למחוק את השני. היא יכולה להשתמש בתירוץ של שמירת הדת, אבל איננה אלא רוע בהתגלמותו. קנאות מקורה ממידות טובות וטהורות, ומטרתה לחזק ולהעצים את הטוב. מי יודע להבדיל ביניהם? שניים: הקב"ה ואתה.

אחד הדברים שקשה לעמוד על טיבו, הוא הקנאות. מצד אחד, נדמית הקנאות בעיני אנשים שונים כתוד של קיצוניות ושל רדיפה כעס ושנאה, וכביכול מאפשרת ונותנת מרחב לכל המידות רעות לבוא לידי ביטוי. זה לא בדיוק העולם שבו היינו רוצים לחיות, בטח לא כיהודים שכל מהותם מושתתת על טוב ונתינה ואהבה וקירוב, וכל המידות הטובות.

מאיך, יטענו האחרים: אם לא תהיה קנאות, תהיה הפקרונת. אם לא יהיה מי שיעמוד בפרץ, ויתרע בפני כל תקלה ופרצה, ובעת הצורך גם יפעל כנגד - גייע למצב שבו ההפקרות שולטת בכיפה, והפריצות חוגגת. וגם בעולם כזה לא היינו רוצים לחיות. אז מי צודק, ומה האמת? הקנאות - טובה או לא?!

אהבה או שנאה

התשובה: שניהם אינם צודקים. אם היינו נדרשים לתייג את הקנאות, ולשייך אותה לאחת מתוך שתי המידות: חסד או גבורה, מן הסתם היינו משייכים אותה ללא כל היסוס לצד הגבורה. הרי מה היא קנאות? צעקות, רדיפות, מחאות, אימים ולפעמים גם עונשים, ובקיצור: כל מה ששייך לצד הגבורה.

ואז, כאשר ברור לנו שהיא שייכת לצד הגבורה - מתחיל הויכוח האם זה טוב או לא. מצד אחד, לכאורה מדובר בהגנה על הערכים, ושמירה מפני עולם של תוהו ובוהו. ומצד שני, אף אחד אינו אוהב לחיות בעולם של פחד ואלימות, פזיזת או מילולית.

וזו בדיוק הטעות. הקנאות אינה שייכת למדת הגבורה אלא למדת החסד. הקנאות היא תולדה של אהבה; כשאני אוהב משהו, לא סתם אוהב אלא מאד מאד אוהב - ואני רואה מישהו שפוגע בו, אני לא יכול להבליג. אין לי שום דבר 'נגד' אותו אחד שפגע בו. יש לי בהחלט והרבה 'בעד' האהוב שלי שנפגע, ומתוך אהבה ואכפתיות עצומה, אני יעשה הכל כדי למנוע את הפגיעה, ואו להשיב מנה אחת אפיים.

כאשר אברהם אבינו יצא להילחם עם ארבעת המלכים, הוא לא עשה זאת משום שנאת המלכים אלא משום אהבתו ודאגתו לאחיינו לוט. אם המטרה הייתה לפגוע באותם מלכים, ייתכן שהוא היה מוותר על זה, כי הם היו אהבה ואכפתיות עצומה, אני יעשה הכל כדי למנוע את הפגיעה, ואו להשיב מנה אחת אפיים. כאשר אברהם אבינו יצא להילחם עם ארבעת המלכים, הוא לא עשה זאת משום שנאת המלכים אלא משום אהבתו ודאגתו לאחיינו לוט. אם המטרה הייתה לפגוע באותם מלכים, ייתכן שהוא היה מוותר על זה, כי הם היו אהבה ואכפתיות עצומה, אני יעשה הכל כדי למנוע את הפגיעה, ואו להשיב מנה אחת אפיים.

השתפכות הלב והנפש

מוהרנ"ת ז"ל היה נוהג לנסע על 'שבת חזון' ו'שבת נחמו' ו'שבת שירה' לטשערין וקרמנשוק וטראוויצ'ע ועוד עירות כדרכו של רבנו ז"ל, ופעם אחת בהיותו בטשערין על שבת חזון, דבר אז בשולחן מנוראות גדלתו של רבנו ז"ל והאריך בזה מאד. ואז ישב בשולחן גם הרב דקהלת-קדוש טשערין מורנו הרב שמואל יצחק ז"ל, וכששמע הפלגת מוהרנ"ת בגדלת ורוממות רבנו ז"ל תמה עליו ושאל אותו: "רבי נתן, פון וואנעט נעמט איהר דאס?" (רבי נתן, מאין לוקחים אתם זאת? - פאומר לו, גם אני הייתי אצל רבנו ז"ל ולא שמעתי מעולם הפלגות ושבחים פאלה).

כשמע מוהרנ"ת ז"ל שאלתו ותמיתו, נתחרו פניו ונתרשלו ידיו מחמת זה, כי בשאלתו שדא נראג ויהטיל ספק בלב השומעים על אמתות השבחים המפלים שדבר בשולחן לפניהם כדי לעוררם ולחזקם באמונתו ורוממות קדושת רבנו ז"ל למען ידעו שכל תורתו ושיחותיו ועצותיו הקדושות ממקום קדוש וגבוה יתלכין, ועל ידי זה יתאמצו ויזדריזו ללמדם ולקיימם כפי רצון רבנו ז"ל, והנה בא הרב רבי שמואל יצחק ז"ל שגם כן היה מתלמידי רבנו ז"ל והוא שואל ותוהה כנ"ל וממילא הוא מרפה בזה גם שאר דבריו בעבודת השם יתברך על פי בעת רבנו ז"ל, ועל כל הלבני פניו וקלשה דעתו, עד שהיה קשה לו להמשיך בדבריו.

והנה אחד מאנשי טשעב בשולחן הרגיש בשנוי פניו ורצה לחזקו ולעודדו, ענה ואמר לו: "רבי נתן, וואס הערט איהר אים, איהר האט דאך אליין גיהערט (פון רעביס מויל) וואס דער רבי האט גיזאגט, אז ער האט א גאון צו זינגען לעתיד וואס דאס וועט זיין דער עולם הבא פון אלע צדיקים וחסידים, דארפט איהר נאך גרעסערס פין דעם, היינט וואס ווערט איהר נאך נתפעל פין זיינע רייד? (רבי נתן, מה אתם שומעים לו? הרי אתם בעצמכם שמעם מה שרבנו אמר: "יש לי גאון לעמוד לעתיד לבוא, שהוא יהיה העולם הבא של כל הצדיקים והחסידים" - צריכים אתם יותר מזה? ועתה, מה מתפעלים אתם מהדברים שישו?)". ונהנה מוהרנ"ת ז"ל מדבריו כי החיו את נפשו, ונחה דעתו עליו, והמשיך בשיחותיו הקדושות על השולחן.

ואותו שבת חזון היה ערב תשעה-באב, וכדיע שהיה דרפו של מוהרנ"ת ז"ל שגליל תשעה באב היה מסתגר לבד באיזה קעלער (מרתף) או בחדר מיוחד מאחרי סעדה המפסקת עד למחרתו אחרי חצות היום, והיה מקונן באיזה וקניות בשברון לב ובקול בכיות עצמות ואנחות ואניחות עד שנמש כל לב ונחרד לב השומע, וארע אז שהרב רבי שמואל יצחק הנ"ל עבר דרך מקומו של מוהרנ"ת ושמע קינותיו ושגאותיו בוקעים מפעמקי לבו עד שנחרד גם הוא, ואז אמר: "אצינד וויס איך שוין פין וואנעט ער נעמט זיינע דברים" (עכשיו יודע אני כבר מהיכן לקחם הוא את הדברים שילו), והודה לדבריו. (שמעתי מר' לוי יצחק ור' אליהו חיים רוזין).

מעשה מבעל תפילה

קיצור המעשה עד כאן:

מעשה מבעל תפילה שהיה עוסק בתפילות מחוץ ליישוב, והיה נכנס ליישוב ומדבר עם אנשים שאין תכלית בעולם רק לעסוק בעבודת ה'.

ועל בגדים לא היה מקפיד כלל

א[ה] הנה יש שטועים ללמוד מתיבות אלו כאילו שאין הצדיק מקפיד על לבושים, ואין הבדל באלו בגדים מתלבשים, ואפשר לה יות ירא שמיים בכל בגד שהוא, גם מלבושים שהיראים מתרחקים מהם.

טעות הדבר לחשוב כן, כי בוודאי שהצדיקים הקפידו מאוד על אופן המלבוש, להתלבש כדוגמת היראים והכשרים. וכמו שר' נתן מאריך בזה כמה וכמה פעמים, בענין של לא תלכו בחוקות העכו"ם, שהבעל דבר מפתה את האדם להתדמות אל העכו"ם, וללכת בחוקותיהם ולאהוב את אופן מלבושיהם והליכותיהם. ועל כן הצדיקים שהלכו בדרך הבעש"ט הק', גם רביז"ל ותלמידיו במשך כל הדורות, לחמו מלחמה בכח הדמיון הזה, להתלבש אחרת ממה שרגילים ללבוש העולם שאינו ירא את ה'.

כי אין די רק בכך שלא עושים עבירות, אלא יש לפעול בנפש פעולה למאוס בדרכי הליכותיהם, ואחד מהדרכים הוא אופן המלבוש. ומי שמבזה מלבושי היראים, ומקפיד ב'דווקא' ללבוש מה שהיראים מקפידים שלא ללבוש, הוא זה שמקפיד על הבגדים.

ב[ה] והוא פלא עצום מה שאמרו חז"ל שיציאת מצרים היה בזכות כמה פעולות חיצוניות, שלא שינו מלבושם שמם ולבושם, אף שהמלאכים היו מסתכלים בפנימיות הלב ואמרו 'הללו עובדי עבודה זרה', בכל זאת השי"ת מסתכל פנימה יותר ורואה שכל זמן שהאדם, עם כל היצר והלכלוך שבליבו, מקפיד להיות שייך לקבוצה של היראים והכשרים להתלבש כמותם ולהתדמות להם, ובזה מראה שבפנימיות עומק לבבו הוא באמת רוצה את השי"ת.

וכן יש כמה תורות בהם אומר רביז"ל שיש להקפיד על לבוש נקי, והבגדים תובעים ודנים את האדם על כל לכלוך בהם.

ג[ה] ומה שאומר כאן שהצדיק לא הקפיד על בגדים כלל, הכוונה לא להיות כמו אלו שעסוקים תמיד אין להיראות יפה בעיני בני אדם, ועסוקים בכל מאודם למצוא חן בעיני אחרים, כאילו החשיבות שלהם תלוי בבגדיהם. ואין הכוונה דווקא מלבושים גשמיים, אלא כל דבר שאדם מחפש להתייפות בפני הבריות, להתלבש בפניהם בכל מיני אופנים כדי למצוא חן בעיניהם.

וכל זאת מחמת שאין נכנסים לעולם התפילה, להיות עסוקים רק אין למצוא חן בעיני השי"ת בדיבורי שירות ותשבחות, וכן לבקש רק ממנו יתברך כל דבר. כי מי שנכנס לעולם התפילה על ידי ההתקרבות לבעל תפילה הגדול, הוא יצא מכל מיני חיפוש אחר חן להתלבש בפני בני אדם.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור לקבל משרה ששם צריך לדבר רכילות, ואם יש לאדם משרה כזו ואם לא ידבר רכילות יפטרו אותו, ונדמה לו שלא יהיה לו ממה להתפרנס, אעפ"כ צריך להתפטר ולא לדבר רכילות.

מותר לדבר רכילות לתועלת כגון במשרה חינוכית, כראש ישיבה, משגיח, מנהל, מלמד או מדרוך, אשר הדיבור בחסרונות התלמיד הכריח לדעת במה צריך לתקן אותו ולעזור לו, אבל אם אינם בקיאים בידי לשה"ר ורכילות לתועלת, נכשלים יום יום בהרבה מהשבע עשרה מצוות לא תעשה, וארבע עשרה מצוות עשה, וארבעה ארורים, שמנה החפץ חיים בפתחה הלכות לשה"ר ורכילות. עי"ש היטב כי העיון בדבריו ובדברי הפוסקים שהעתיק, מועילה הרבה להנצל מחטא הלשון.

דרד השי"ת להביט על הטובות שעושים. ואף שנמצא בהם גם כן מה שאינו טוב, אינו מסתכל על זה, כמו שפתיב: "כא הביט און בעינקב". מפל שכן שהאדם אסור לו להביט על חברו לרעה למצא בו דיוקא מה שאינו טוב וקחפש למצא פגמים בעבודת חברו. רק אדרבא מזהי להביט רק על הטוב: לקוטי מוהר"ן תניא זי

הליכות

שיחות ומנהגים

רצונות ונסוטים

רבנו אמר: "אמאל אז מען וויל גישט ליידן א ביסל, ליידיט מען א סאך" - "לפעמים כשלא רוצים לסבל קצת, סובלים הרבה".

מוהרנ"ת אמר: "וויל ווי אזוי ס'איז, וועסטו זוכה זיין עס וועט זיין אזוי ווי דו ווילסט" - "האדם צריך לרצות ולהסכים בהנהגת חיו כמו שהשם יתברך מנהיג אותו, ועל ידי זה יזכה שיהיה הכל כרצונו".

פעם אחת באו אנ"ש אל מוהרנ"ת, וחסר אהד מהם. ושאל עליו מוהרנ"ת: "היכן הוא?" אמרו לו, שלא בא מאיזה סבה שהיא. ואמר: "מרצה אני גם כן". אמרו לו אנ"ש: "מה היה אלו פן היה בא?" אמר: "גם הייתי מרצה".

שיח שרפי קודש

משה-בער לא יהיה חייל!

והפלא הגדול התרחש, משה בער הגבוה והחסון, קיבל פטור מחובת הגיוס לצבא - - -

אך השלווה לא ארכה זמן רב. מלחמת העולם הראשונה פרצה, מצב חירום הוכרז בכל רחבי רוסיה וכל תעודות הפטור בוטלו. כל הצעירים הוכרחו להתייצב לקראת שילוחם לחזית.

קם משה-בער וברח לאומן, שם בצילו של הציון הקדוש חש בטוח יותר. באומן פגש את רבי אברהם, שהרגיעו: "הרי כבר אמרתי שמשה-בער לא יהיה חייל!" והמשיך ואמר: "עליך נאמרה המשינה 'מי שהחשיך לו בדרך נותן כיסו...' תן לי את מעותיך לצדקה ועלה לבקש על נפשך בציון הקדוש!"

באישון לילה נערכה לפתע פשיטה של המשטרה הצבאית על ה'קלויז', משה-בער הקיץ בבהלה, וכשראה את השוטרים התעשת ולנגד עיניהם הנדהמות זינק החוצה.

השוטרים החלו לדלוק אחריו כשהוא מסובבם סחור סחור בין הסמטאות והחצרות עד שנעלם מעיניהם.

בהזדמנות אחרת, בעודו ישן בדירה אחת עם החסיד ר' בן ציון אפטר, נשמעו דפיקות השוטרים בדלת. אימה נפלה עליו. אולם ר' בן ציון בתושייתו הרבה התחיל להעסיק את השוטרים בפעלולים מבדחים, עד שהללו שכחו לבקש את תעודות השוהים בדירה, והסתלקו להם.

יום אחד, הגיע מידע לידי המשטרה הצבאית על העריק השווה ב'קלויז' החסידי באומן. הפעם השוטרים לא לקחו סיכון, הם הכריזו עוצר בכל הרחובות הסמוכים, אין יוצא ואין בא, ובאותו פשוטו על הקלויז כדי לתפוס את העריק.

משה-בער שראה כי כלתה אליו הרעה, ניגש ברעה לרבי אברהם ב"ר נחמן, וללא מילים ביקש עזרה. ניגש רבי אברהם לארון הספרים, פתח ספר-קודש והורה לו לקרוא אתו יחד מתוך הספר. תוך כדי הקריאה יצא עמו החוצה וצעד אתו ברחוב העיר כשעיני השוטרים כאילו הוכו בסנוורים. בהגיעם למרחק בטוח הורה לו: "ברח לך!"

משה-בער הצליח שוב להימלט בשלום. בשנים הבאות עברו עליו הרפתקאות קשות, אולם בסופו של דבר ניצל, הקים משפחה לתפארת ועלה לארץ ישראל.

בשעה שהגיעה המעטפה שנשאה את סמל הצבא הרוסי לבית משפחת רוזנפלד שבטשערהין, נתמלטה מפיות בני הבית אנחה עמוקה. האם נחמן יגויס חס ושלום? עצם המחשבה כי בנם יצטרך להעביר את מיטב שנות נעוריו בצבא הנכרי המגושם והקלוקל, העביר בהם לחללה.

באותה שעה שהה בבית אורח רם מעלה. היה זה החסיד הדגול רבי אברהם ב"ר נחמן מטולטשין, שהיה קרוב משפחה של בעל הבית, ר' שמואל יצחק רוזנפלד.

הברכה התקימה

החסיד רבי משה בער רוזנפלד זצ"ל

האם המסורה מרת ציפורה עמדה לפני הדוד רבי אברהם, לידה עמדו שני הבנים, נחמן ומשה-בער, ובמרו נפשה ביקשה ממנו שיברך את נחמן שינצל מסכנת הגיוס, הגשמית והרוחנית גם יחד.

רבי אברהם השיב במילים מדודות ושקולות: "משה בער לא יהיה חייל!"

"ומה עם נחמן שלי?" שאלה האם בדמעות. שוב השיב רבי אברהם במילים שאינן משתמעות לתרי אנפין: "משה לא יהיה חייל, ונחמן ינצל".

ואכן, לא עזרו שום השתדלויות של הדוד ר' ישראל אבא רוזנפלד, גם סכומי שוחד נכבדים לא השפיעו על קציני הצבא, נחמן גויס בעל כרחו ונשלח לחזית. עם זאת, ברכתו של רבי אברהם התקיימה באופן מופלא; לאחר מספר שנים חזר נחמן אל חיק משפחתו, כשמעילו נקוב מכדורים ובגדיו קרועים מרסיסי פגזים, אך הוא עצמו נותר בריא ושלם.

כשהגיע אחיו משה-בער לגיל הגיוס, החרידה שוב המעטפה הארורה את שלוות בני המשפחה. אך משה בער לא אמר נואש ומדי בוקר קודם עלות השחר עשה את דרכו לבית העלמין העתיק שבעיר, שם השתטח על קבר סבו הגדול רבי שמואל יצחק רבה של טשערהין, תלמיד רבינו הקדוש, וביקש ברחמים ותחנונים על נשמתו הטהורה שתישאר בקדושתה.

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' א' מאמר ג

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ג] ולקשר עצמו לשרשי הנשמות של ישראל צריך לידע מקור כל הנשמות ומקור חיותם, מהיכן כל נשמה ונשמה מקבלת חיות, והעקר לידע כל מפורסמי הדור. כי אם אינו יכול לידע ולקשר עצמו בפריטיות עם כל נשמה ונשמה, צריך לקשר עצמו עם כל מפורסמי ומנהיגי הדור, כי הנשמות נחלקים תחתם, כי כל מפורסם ומנהיג הדור יש לו כמה נשמות פריטיות, השייכים לחלקו, ובשמןקשר עצמו עם המפורסמים, הוא מקשר עם כל פריטי נשמות ישראל. אך צריך לידע ולהפיר את המפורסמים. כי יש כמה מפורסמים שהם בשקר והם רק על ידי עזרת, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין קה): "עזרת מלכותא בלא תגא".

[ד] ולהפיר את המפורסמים, איזהו על ידי עזרת, הוא על ידי בני ירושלים, שהוא בחינת הלב וכו' אך יש שלש מדות, שהם מחריבי ירושלים, דהינו הלב, הינו שמפסידין היראה התלויה בלב. וכו'.

מפורסמי הדור

רבינו מבאר שכדי לקשר עצמו לשרשי נשמות ישראל צריך לידע את מקור כל הנשמות, ובעיקר את מפורסמי הדור שהנשמות נחלקים תחתם, אבל צריך להיזהר מהמפורסמים של שקר ומהמנהיגים שכל כוחם הוא רק ע"י עזרת.

וצריך להבין מהו עניין זה של המפורסמים שצריך להתקשר אליהם, ובפרט שהרי אמר רבינו שכל אחד משרשי ישראל הוא למעלה מהמלאכים וא"כ הוא בעצמו כ"כ גבוה, ומהו המשמעות שצריך לקשר עצמו למפורסמים ומנהיגים, מה חסר לו, ועוד שרבינו מזהיר מהמפורסמים והמנהיגים של שקר, ואיך נדע מי הם המפורסמים האמיתיים ומי הם המפורסמים שע"י עזרת, [ואננם בהמשך המאמר מבואר שהמלוה הגדול שזוכה לדבר ה' שרשו, כולם נכנעים תחתיו, אבל אם אכן זה הדרך היחידה, הרי לפי"ז נפל פיתא בבירא ומה נעשה אנחנו שעדיין אנו בעומק הגלות, ובכל הג' תאוות, האם אבדה תקותנו, אלא שמתוך כללות המאמר מובן שאף שזהו חלקו של הצדיק השלם בהתקשרות לשרשי נשמות ישראל ולמפורסמים שתחתיו, אבל בוודאי יש בזה עצה ודרך לכל אחד ואחד איך לאחוז עצמו בשרשו שהוא למעלה מהמלאכים].

הצדיקים השלמים אוהזים בכסא הכבוד

אלא שכל זה הוא המשך לעניין זה שהתחיל רבינו לבאר שצריך לזכות לממשלה על המלאכים ולאחוז עצמו בשרשי נשמות ישראל, כי באמת אין זה פשוט כלל שייצליח האדם לזכור מי הוא באמת, ואת מקומו האמיתי שהוא למעלה מכל המלאכים, כי כדי לזכות בשלימות "לאחוז בכסא הכבוד", ולזכות להארה זו לידע תמיד עוצם מעלת שורש נשמות ישראל ושכל הנחת רוח וכבודו יתברך תלוי בהם, צריך לזכך את הלב מכל הג' תאוות [שבאים מקנאת וקטרוג המלאכים שרוצים להפיל את האדם], שע"י זוכים לבנין ירושלים, וע"י זוכים לרוח נבואה ולשלימות התפילה עד שזוכים לדבר ה' שהוא שורש כל הבריאה, ורק אז יכולים לזכות לאחוז בכסא הכבוד בשלימות וכמו שמתבאר בכל המשך המאמר.

ולכן רק משה רבינו הוא זה שהיה יכול לאחוז בכסא הכבוד וע"י להכניע ולנצח את המלאכים על קטרוגם, כי "כלום יצר הרע יש ביניכם" כי עיקר הנחת רוח הוא דייקא מאיש הישראלי שהוא בחינת "בשרא" ועובר עליו כל הנסיגות והירידות והתאוות, כי הוא ב"מקום" מסוכן כזה שמלא תאוות ונסיגות, וכשהוא מתגבר בתנועה קלה מתוך ה"מקום" שהוא שם, ע"י הוא עיקר כבודו יתברך ועיקר הנחת רוח שיש למעלה, אבל אין זה פשוט להתגבר על המלאכים שרוצים

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

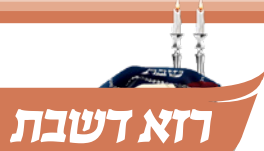
מה יעשה מי שאין לו כסף לקנות ליקוטי מוהר"ן?

תשובה לחידה הקודמת:

"והיה מאריך בשיחה זו כל היום" על מה נאמר? בעניין נח הדיבור, ו"מעלת ההתבודדות העולה על הנל". חיי מוהר"ן תלח

הזוכה: מנחם שלמה כהן בני ברק זכה בשובר ירכי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

שטט

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר הידאה'

הדלקת נרות שבת

הקדמה

רביז"ל מספר בספרו"מ [מעשה י"א], מבין מלך וכן שפחה שנתחלפו, שהבן מלך נתגדל כבן שפחה, והבן שפחה נתגדל כבן מלך. ולאחר מעשה ארוך, חזר הבן מלך האמיתי להיות מלך, ואמר לבן השפחה 'עכשו אני יודע שאני הוא בן המלך האמת, ואתה הוא בן השפחה'. ומוהרנ"ת מבאר שפנימיות ענין החילוף הוא החילוף הנורא שהתחיל בחטא אדם הראשון שעשה תערוכת בין טוב לרע, אמת ושקר, בין נשמות הצדיקים ונשמות הרשעים. כמו כן נחלף בעולם כאילו הקירבה לה' הוא עבודת עבד, ואילו תאוות העולם ושעבוד הפרנסה נדמים כחיי מלך. וכן נעשה חילוף בתוך מחשבת האדם שנדמה בעיני עצמו כבן שפחה, ואינו יודע מכח נשמתו. וכל עסקנו הוא, לתקן את החילוף, להכיר את אמיתת אור הצדיקים, שאצלם מכירים בחשיבות האמיתי של עם ישראל, וממילא לחזור להכרה שהדיקות בה' ובמצוותיו זהו המלכות האמיתית.

ועל פי הקדמה זו ניגש להבין דיבור של מוהרנ"ת בו מבאר שהבירור של החילוף, נעשה בשבת קודש, שאז מתברר האמת מתוך השקר, כי בשבת אפילו עם הארץ ירא לשקר:

שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל הֵם בְּחִינַת עֲבֹדוֹת שֶׁל בֵּן הַשְּׁפָחָה, בְּהֵם מְשׁוּעָבְדִים לַל"ט מְלֹאכּוֹת, בְּבִחִינַת מַה שֶׁכְּתוּב "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד". ושעבוד המלאכות הוא בְּחִינַת אֲחִיזַת זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ הַשְּׁחִטָּא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן, שֶׁמִּחְמָתוֹ נִתְקַלַּל בְּקִלְלַת הַפְּרִנְסָה 'בעצבון תאכלנה', שֶׁהַהִסְתַּכְלוּת הַזֶּה עַל הַפְּרִנְסָה הוּא בְּחִינַת שֶׁקֶר - שְׁנִדְמָה שֶׁהַחַיִּים הָאֱמִיתִיִּים הֵם חַיֵּי שְׁעֵבֹד פְּרִנְסָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַעֲלָמֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל צְדִיקֵי אֱמֶת שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹר - כי הצדיקים מאירים את האור האמיתי של ה', היפך השעבוד למלאכות, וכאשר השקר מתגבר, אזי נעשה הַתְּגַבְרוֹת מְאֹרֵי אֹשׁ - אור מדומה המכסה על האור האמיתי. וּבְשֶׁשֶׁת נִתְבַּטְּל הָעֲבֹדוֹת שֶׁל בֵּן הַשְּׁפָחָה

להפיל את האדם בכל עת, ואפילו משה רבינו נתיירא מאוד מזה עד שאמר לו הקב"ה "אחוז בכסא כבודי" והחזר להם תשובה, כי אין זה פשוט כלל להינצל מקנאת וקטרוג המלאכים, וכמו שמבאר רבינו בכל המשך המאמר.

לקבל מהצדיקים הארת שורש נשמות ישראל

אבל מאידך הרי אנו בעולם הזה, ועובר עלינו כל הנסיונות שיש בעולם הזה, ובפרט התגברות הג' תאוות [שהם עיקר החושך שיש בעולם בבחינת ג' "משמרות" של הלילה, שהם בחינת משמר ובית האסורים שאוסר את האדם בחושך של העולם הזה וכמו שמתבאר בהמשך המאמר], ולכן גם אנו מוכרחים לאחוז את עצמנו בכסא הכבוד, ולכן אנו מוכרחים להתקשר למפורסמים האמיתיים.

כי בוודאי אין אנו יכולים מעצמנו לאחוז מיד בכסא הכבוד, כי המלאכים ידחפו אותנו ויפילו אותנו מיד, כי כדי לזכות לממשלה על המלאכים באתגליא, לזה צריך להיות בשלימות המדרגה הנצרכת לזה כמו שמתבאר בהמשך המאמר, שזהו בחינת המפורסמים האמיתיים, שהם אוזנים בכסא הכבוד, אבל אנו אף שאין אנו יכולים לאחוז עצמנו באתגליא בכסא הכבוד, אבל אנו יכולים ומוכרחים לקבל מהצדיקים המפורסמים האמיתיים את ההארה הזו שהם אוזנים בה, כי הם אוזנים בכסא הכבוד ומשיגים בתכלית ההשגה את עוצם מעלת נשמות ישראל, דייקא מחמת שהם "בשרא" ושהם נמצאים ב"מקום" הזה המסוכן והרחוק מאוד, ושדייקא זה הוא עיקר כבודו יתברך ועיקר הנחת רוח למעלה, ואנו צריכים לאחוז את עצמנו בהם, לקבל מהם תמיד הארה זו, לזכור תמיד את עוצם מעלת נשמותינו ואת המקום האמיתי שלנו, [ובאמת כפי סדר המאמר מובן שעיקר העצה לאחוז עצמו בשרשי נשמות ישראל, נאמר לצדיק השלם שהוא בחינת משה שאחוז את עצמו בכסא הכבוד, היינו שאחוז את עצמו בנשמות ישראל שתחתיו, אבל ממילא מובן שגם לנו מוכרח להיות אתגרוותא דלתתא לאחוז עצמנו בו כדי לקבל הארה זו עצמה, ולכן סדר המאמר הוא באופן שעניין זה שייך לכל אחד].

הדרך לידע

וממילא מובן מעצמו מהו ההגדרה של מפורסמים אמיתיים, שהם אלו שאבן מאירים לאדם הארה זו ומחזקים אותו ונותנים לו כח לעמוד בממשלה זו, כי מגלים לו את עוצם מעלת נשמתו, ומאידך מי שמוחליש את האדם ומרחקו ע"י תוכחה שאינה בראוי, ממנו צריך להיזהר מאוד, כי נתלבש בו קטרוג המלאכים, ובאמת אינו יכול להנהיג וכל הנהגתו הוא ע"י עזות.

וכמו כן מתוך המשך המאמר מובן שהמפורסמים האמיתיים מאירים לנו דרך לזכור תמיד ביראת ה', ולקבל את הארת הדעת שמאיר בג' הגלים שעל ידיהם יכולים לצאת ממאסר התאוות שלוקחים את הלב ומשכיחים מהאדם את מקומו האמיתי שהוא למעלה למעלה גבוה מכל המלאכים, והם מאירים לנו את עבודת התפילה שלא נרצה לפטור עצמנו ממנה, אלא אדרבא נזכה לרוח נבואה שעל ידה ננאלת התפילה מהגלות.

בנין ירושלים

ולכן, אף כשאדם חזק מאוד והוא עדיין עמוק בתוך הג' תאוות, אבל כל זמן שהוא עוסק ב"בנין ירושלים", שהוא מחפש לצאת מהתאוות שלוקחים לו את הלב, ולהכניס אור של יראת ה', שזה מה שיהיה בלבנו, ומזאם בכל השאר וזכאם לו מה שהתאוות מתגברים עליו, אע"פ שעדיין לא יצא מהתאוות, אבל כיון שהוא "עוסק" בבנין ירושלים שהוא בנין היראה שבלב, ממילא זה גורם לו לחפש את הצדיקים שנותנים לו את הכח לזה, לא ליפול מקנאת המלאכים, אלא להמשיך לעשות מה שבכוהו, עד שיזכה לצאת מכל התאוות ולשלימות התפילה, וממילא רואה מי הוא הצדיק שנותן לו את הכח לזה, ומי הוא הצדיק שמרדוק אותו מזה, וזה מה שמבאר רבינו שהדרך לדעת מי הם המפורסמים האמיתיים הוא ע"י בנין ירושלים שהוא היראה שבלב, כי ע"י רואה מי הוא זה שנותן לו את הכח לזה.

מושגים בתורה נ"ו התורה הנלמדת במסגרת 'לטייל בתורתו'

השגות

ששם נגבל החיות מחי החיים

הנשמה שבקרבנו, היא חלק אלוהי ממעל ממש, הקב"ה נפח אותה באפינו, ומאן דנפח מתוכו נפח. נשמה זו צריכה חיות תמיד, אמנם שורש החיות נשגב ונעלה מאד, מוכרחת היא לכלי לקבל בתוכה את החיות, בלעדי כלי ראוי, איננה יכולה לקבל מאומה ממקור חיותה. לזאת נתן לנו הקב"ה את התורה, לא באופן של אור רם ונשא בלתי מוגבל, אלא אדרבה יש בהתורה אוהיות ונכות ופסוקים ופרשיות וסדרים, שהם בחינת מדות, שבהם נגבל החיות קמדה. כשרק נזכה לזכור בעת הלימוד, שבפסוק וסעפי זה נגבל כביכול החיות מחי החיים, נחיה חיים שיש בהם.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקר"מ סי' נ"ו - לקר"ת סי' א' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il. לשמיעת השיעורים על תורה נ"ו בקו ייעודי בקול הלשון 036171016. באדיש בשלוחה 6. בלשרק בשלוחה 5.

איבוד הראיה

בימים אלו אנו מתאבלים על חורבן בית המקדש, עומק ענין החורבן מבואר בספה"ק, שהוא חורבן הראיה.

כי הנה שסיבת בריאת הקב"ה את עולמו הייתה כדי להקרא מלך, היינו שהבריאה תשתעבד אליו ותעשה רצונו ועי"ז תתגלה מלכותו, אבל השי"ת העולם הזה ברא השי"ת באופן שבו מלכות זו נסתרת, לא ניכר שהוא מלכו של עולם והוא המחייב אותנו בכל רגע ואין לך שום מציאות שאינה כדי לגלות את מלכותו, והטעם לך, כי באמת אין מלכותו ית' שלמה אלא רק באופן זה בו לא רואים את מלכו של עולם ואף לא מבינים את מצוותיו, כי אם האדם היה מקיים את מצוות המלך מכיוון שהוא מבין שראוי לנהוג באופן זה, הוא לא ממליכו על עצמו, אלא הוא עושה את צו לבו ורצונו.

ועיקר המלכותו של מלך מלכי המלכים היא כשהאדם שאין שום מציאות מבלעדיו כלל, שאין אף חלק מחלקי הבריאה שנברא שלא לצורך תכלית זו לגלות מלכותו.

מאורי אור

גילוי אמונה זה היה בבית המקדש, רבינו מבאר (לקו"מ ח"ב סז) שבבית המקדש היתה הראיה בשלמות ללא עננים ומסכים המסתירים את אור העיניים, מי שחיפש בבריאה את אור השי"ת יכול היה למוצאו, בני אדם יכלו לראות בבריאה את התכלית, איך לא נבראה אלא לגלות את

עומק הפרשה

הארץ יהושע

קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו
וסמכת את ידך עליו (במדבר כז, יח)

אחר מלחמת סיחון עוג ומדין מבקש שוב משה רבינו רשות להכנס לארץ ישראל, אבל השי"ת משיבו 'מכאן ואילך אתה אסור להכנס' (רש"י), בפשטות מבואר האיסור משום הכאת הסלע, אבל בספה"ק מובא שאם היה משה רבינו נכנס לארץ ישראל ובונה את בית המקדש לא היה חרב עולמית ולא היו ישראל יוצאים לגלות (עיי' רעיא מהימנא כי תצא רכ. סוטה ט. ועוד).

כשראה משה רבינו שאינו עתיד להכנס לארץ ישראל, ביקש מהשי"ת לסמוך את בנו להנהיג אחריו, אבל השי"ת אמר לו לסמוך דווקא את יהושע בן נון, 'ונתת מהודך עליו, למען ישמעו כל בני ישראל' (רש"י).

את עומק הענין מבאר רבי נתן, שאם היו ישראל ראויים היו נכנסים לארץ ישראל בגילוי עצום ונורא ובזה היו מתקנים את כל העולמות בתכלית השלמות, בונים בית מקדש מושלם בתכלית השלמות על ידי משה רבינו עצמו, והיו מביאים את העולם על תיקונו.

כבוד מלכותו, העולם לא היה מוסתר בהעלמה גדולה שכזו, העלמה שבה גם מי שמחפש ורוצה להתקרב להשי"ת נדמה כאילו כל הבריאה כולה מתנגדת אליו, ומסתירה ממנו שוב ושוב את אור השי"ת, וכמאמר חז"ל על העליה לבית המקדש בשלשת הרגלים להראות לפני ה', כי 'כדרך שבא לראות כך בא לראות'.

אור הצדיקים

הצדיקים משפיעים עלינו כח ראייה זו אף בזמן הזה אחר שחרב בית המקדש, הצדיק ששרשו למעלה מאותה הסתרה והעלמה הוא רואה את העולם בראיה זכה וברה, באותה ראייה נכונה איך כל העולם כולו אינו אלא אמצעי לגלות כבוד מלכותו ית'.

את הכח הזה משפיעים הצדיקים אף עלינו, הם נותנים גם לנו את הכח לראות העולם במבט רוחני שכזה, הם מסייעים בידנו להלחם נגד אותה ההסתרה, לנסות שוב ושוב והתקרב להשי"ת ולבקשו מבעד לאותה הסתרה וההעלמה, ולנסות שוב ושוב להתגבר על התאוות וההסתרות המסתירות את אותה מלוכה, ולא להסיח את הדעת מהשי"ת.

אף עלינו מוטלת מערכה זו, מלחמתם של הצדיקים, עלינו להתאמץ לרצות נקודה זו בדעת הצדיק, לא להתפשר על פחות מכך ולא להסתובב סביב אותה נקודה, אלא לחתור אליה בכל עת, לדעת כי בשביל דבר זה באנו לעולם, ובשבילו ירדו אליו הצדיקים, ואת זה הם דורשים מאיתנו, ואם נעסוק בזה לפי עצת הצדיק בוודאי נזכה לבוא לזכה כל אחד לפי מדרגתו.

להרחיב דעתם

הרבה פעמים ישנו הרגשה כאילו בחינוך הדברים לא ברורים ומוגדרים. ופעמים אף האדם המסודר ביותר שיכול לשלוט על מערכות גדולות של ניהול, לתכנן מהלכים, ולעקוב אחר התקדמותם, מתקשה ליישם בביתו הקטן סדר וארגון 'רוחני' מול כמה ילדים, לגדלם להשקותם ולפתחם. כי בגשמיות, אם לדוגמא יש דבר שלא במקום, יודעים מה לעשות והיכן לסדרו, אבל ברוחניות וכן בעניני הנפש, לא תמיד רואים מה קורה שם, ולא יודעים מה בדיוק צריך לעשות.

אמנם כאשר יש קשיים ובעיות מוגדרות, אפשר להתייעץ עם מביני דבר, לתכנן מהלך מעשי צעד אחד צעד, ולעקוב אחר ההתקדמות. אבל באופן כללי, בפרט כאשר אין בעיה מסויימת, אפשר להזניח את ההתקדמות הפרזנית, לא הזנחה מחמת עצלות, אלא מחמת שלא מוגדר למעשה מה צריך לעשות, וגם אין רואים בהשקעה של פעולות קטנות, תוצאות מיידיות, כמו שאר פעולות טכניות של החיים בהם ברור איך לבנות ולעשות תהליכים, צעד אחר צעד, כאשר ניכר לעין שלבי ההתקדמות.

הבעיה מתעצמת במוסד או בבית מרובה ילדים בלע"ה, שכאשר יש בעיה אפשר למצוא פתרון, אבל כאשר אין בעיה מסויימת, אין יודעים איך להשקות ולקדם, לבנות ולהעצים.

אך האמת שהרגשה זו שאדם מתהלך בחוסר ידע שאינו יודע מה לעשות עם ילדיו, אף גובלת בכפירה, כי אין מציאות בו ה' נותן תפקיד לאדם בלא שידע בבירור מה צריך לעשות. ואם בכל זאת האדם אינו יודע מה לעשות, זה דווקא מחמת שנדמה לו שצריך תכנית מפורטת ומדוייקת, אבל צריך לדעת שאין מהלך מדוייק לכל נפש ונפש, רק השי"ת יודע את מהלכי הנפש.

ומה שנדרש מהאדם הוא לשים לב 'להשקות אילנות', לא לחכות לבעיות מסויימות כדי למצוא פתרונות מעשיים, חינוך אינו רק בתיקון בעיות ויישור מידות, אלא בעיקר להשקות את האילנות להיות אילנות נאים עם פירות מתוקים. ולשם כך אין תכנית מסודרת, יש רק לדבר ולשוחח הרבה עם הילדים, לא משנה מה מדברים, העיקר 'להרחיב דעתם', לגלות להם שיש ה' בעולם, לספר סיפורי צדיקים וסיפורי נפלאות ההשגחה. פשוט לשפוך שיחות בלי תכנית.

וכמו שרביז"ל אמר לר' נתן שישוחח עם בני אדם, ושאל אותו, איך אוכל לדבר עמים והלא איני יודע מה עובר עליהם, השיב לו רביז"ל, אינך צריך לדעת מה עובר עליהם.

לא תמיד צריך שיחות מתוכננות ומדוייקות, מספיק רק לפתח קשר בריא עם ילדים, לשוחח ולהיות קרוב אליהם, וכהגדרת רבי נתן 'להרחיב דעתם', וזה אפשר תמיד בלי תכנית מסודרת. מיותר לציין, שאין הכוונה להיות 'חברים' ולאבד את המשמעות ושאר כללי החינוך שצריך בכל בית, ואין זה אומר לתת להם כל מה שהם רוצים, הכוונה היא להיכנס לראש של 'להרחיב ולהגדיל את דעתם של הבנים', בשיחות ודיבורים.

(ע"פ ליקו"ה ברה"פ ד, הודאה ה, שבת ז ועוד)

◆ אומן: כלל חסידי ברסלב יחד עם רבבות אלפי ישראל מתכוננים בסילודין לקיים את צוואתו של רבינו ז"ל, שההיר בראש השנה האחרון לחייו (כשבועיים לפני הסתלקותו לעילא ולעילא) שכל מי שסדר למשמעתו ומקורב אליו, יגיע אליו לראש השנה. "והיה פלא אצלי מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקורבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר!" (חיי"מ תג).

◆ מקומות אחרונים למסלולי טיסות לאומן ונסיעות פנים ללא מפגעים טכנולוגיים וללא סמארטפונים כלל. לפרטים נוספים ולנציגי הרשמה, הייגו לקו 'אור הן והזך': 0733638627.

◆ לא היה פבשום הָאָה: הופיעו! הספר היקר והחשוב "משיב נשני" (אידיש) המאיר את דיבורי ההתחזקות של רבינו ז"ל המובאים ב"משיבת נפש", באופן חי ומועשי, השווה לכל נפש. נערך בידי אמן ע"י הרה"ר ח' אברהם יצחק קלצקי שליט"א. להשיג בנקודות ההפצה במרכזי חסידי ברסלב בארץ ובארה"ב.

◆ מזל טוב! אלפי ישראל המרוויח את צמאונם בלימוד "ליקוטי הלכות" למוהרנ"ת זיע"א בסדר 'הדף היומי', מסיימים ביום חמישי הקרוב את חלק ה', ומתחילים את חלק ה' - 'חושן משפט'. גם עכשיו, כל מי שיעסק בספרי רבנו הקדוש והנורא צדוק"ל, יעין ויסתכל בהם באמת ובתמימות, ודאי יתלהב לבו מאד להשיג יתברך פי כל דבריו פגחלי אש". (שיחות הר"ן קכד).

יורל ע"י מכוני עלה לתורה
בבל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקומים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערבת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישת כנס נציגי עלה לתורה, בגן
מדרגתיל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

וְכָל מַשְׁעָה פִּינְחָם הִיָּה תִּקְוֹן לְהַכְנִיעַ וּלְכַטֵּל קַלְפֹת בַּלְעָם מִן הַעוֹלָם שֶׁהוּא פְּגוּם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְהָיָה הַיָּד בְּדַבַּר בַּלְעָם... וְלֹא יִצְדָּק לְהַשְׁתַּדֵּל לְכַטֵּל הָאֱמוּנָה לְבוֹ עַל-יְדֵי דְבוּרִים קְדוּשִׁים - שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ הַנְּקֻדוֹת (ע"י ליקו"מ לד) שְׁצִירֵיכֶם לְדַבֵּר דְבוּרִים קְדוּשִׁים בִּינֵנו לְבִין קוֹנֵנו וְלְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ בְּיִצְרַת שְׁמַיִם, וְלְדַבֵּר עִם הַצְּדִיק וְכוּ', וְאֵז וְכוּ' אֶפְסֵי הַיְיָוִעַ שֶׁבְּדוּרֵיכֶם לְצַאת מַעֲמֻקּוֹת וּפְתִילָתוֹ וְלַעֲלוֹת וּלְהִתְקַרֵּב לַהֲשִׁי"ת.

כִּי כְּמוֹ שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַשְּׂרָרִים מְאִירִים הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת בְּיִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי דְבוּרֵי הַשְּׂרָרִים וְהַטּוֹבוֹת, כְּמוֹ כֵּן לְהַפְּךָ, עַל-יְדֵי דְבוּרֵי רַעִים שֶׁל בְּחִינַת בַּלְעָם וְסִיעָתוֹ - מְרַחֲקִים מֵאֵד:
ליקוטי הלכות, נשיאת כפיים ה, יב

יהלום

כִּי זֶה יְדוּעַ וּמוֹזָבֵן לְכָל שֶׁהַעוֹלָם הִזָּה אֵינוֹ כְּלוּם הֵבֵל הַבָּלִים אֵין בּוֹ מִמָּשׁ: (ליקוטי הלכות ברכות השחר ד, עד)

קשה לי לחשוב על כך שנכנסים לתקופת 'בין המצרים', לא נעים לומר, אבל יש תחושה שמצפים שכבר תעבור התקופה?

אין יהודי אחד שמתעלם מבית המקדש, אין יהודי אחד שרוצה לא לחשוב על צער עם ישראל השרויים בגלות. הסיבה שאין כח לחשוב מצער החורבן הוא, שאין האדם יודע מה לעשות עם הצער הזה וכמה זמן אפשר להסתובב עם הצער של החסרון בלי לעשות פעולה כל שהיא למעשה, ועל כן מחפש האדם להשליך הצער מליבו ולהסיח דעתו מהחורבן, לא מחמת זלזול ח"ו, אלא מחמת שאין לו כלים לסבול הצער.

אבל אשרינו שזכינו להתקרב לצדיקי אמת שנותנים לנו הכלים להתחבר. לא על ידי ריבוי דרשות בגודל הצער של החורבן וצרת ישראל, אדרבא זה רק מרחיק את האדם כי אין לו מה לעשות עם ידיעות אלו, אלא על ידי פעולה מעשית ומוגדרת, והוא: לעמוד מול הכאב ולהתאבל עליו. כל יום לפנות קצת זמן, לסלק מעליו לכמה דקות את

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות ומנהגי בין המיצרים

לצדד להקל. אבל אם עקר תוכנם הוא ספורים וכדומה ונדרש אגב נשמע גם איזה פלי זמר, יש לצדד להתיר להם (מקד"י יב א). ואם לא הגיעו לחנוכה, נראה שמתיר להם לשמע אף דיסק/נגן של פלי זמר (שם).

גן ילדים שהגיעו לחנוכה, אסור לנגן להם בכלי זמר, אף אם יש להם קביעות לזה בכל יום או שבוע. ומי שפרנסתו בנה ויהיה לו הפסד אם לא ינגן, יעשה שאלת חכם. שירה בעל פה, פרוז, פגיון: שירים וכלי זמר המשמעים על ידי הנגן, בהתמנהג לקו טלפון, וכן מנגינה המשמעת מסלולארי - בכל אלו אין אסור אף בתנאי שאין מכונים להנות מהם. אכן בעל הטלפון בעצמו כגון שישנה את המערכת שלא תשמיע פכלי שיר.

התעמלות. שירה או פלי זמר המושמעים בעת ההתעמלות, יעשו שאלת חכם. למוזע על פלי זמר, נראה שכל עוד שאין מנגנים נגון שלם או קטע שלם שנגנים ממנו, אפשר להתיר לצדד, אף בתנאי שלא ישמע בחוץ. לתשומת לב, מ"ח אב יש הרבה שונים בהלכות אלו!

בשבת. בעת הלמוד. נגוני התעוררות בין ביהמ"ד ובין קשתיים להתחזק בעבודת ה' וכיצא בצדה. נהג החושש שיעדים.

רקודים. בימים אלו אסור לעשות רקודים. לגבי הרקוד של אחרי התפלה בימות החול, היו מאנ"ש שנגמנו מזדה, אבל הרבה נוהגים להקל אף מקפידים שיהיה רק בסבוב רגיל ונגון המתאים לימי אבול. ומראש חודש אב, נהגו שלא לרקוד כלל.

סעודות מצוה: שבע ברכות, ארוסין, ברית מילה, בר מצוה, סיום מסכת - מתיר לערוך בימים אלו בשירה וזמרה, אף בלי רקודים וכלי זמר (ראה: מב"ל פה ג-ד. הל"ש שם). אמנם בשבע ברכות, גדולי הפוסקים מתירים אף את הרקודים (הגר"מ פיינשטיין, הגריש"א, וכ"מ בהל"ש, ועוד. ובשבה"ל אסר). ויש קצת מתירים אפילו פלי זמר, ונראה נראה להתמיר בפרט אם נשמע בחוץ.

קטנים. דיסקים המיועדים לקטנים - אצי אם התכן שלהם הוא רק שירה וזמרה, אסור לקטנים שהגיעו לחנוכה לשמעם (אגרות משה א"ח ד כ.א. ד. ובמקד"י כב, שאם א"א להגיעם או להשיכים רק בזה, יש

נגינה ורקודים מ"ז תמוז עד ר"ח אב

אסור לנגן או לשמע פלי זמר (ראה במנחת יצחק א קיא ג, יחזה דעת לו ד, מהרבה פוסקים). וכן אסור גם פלי זמר המקלטים בדיסק/נגן וכדומה (שלמת חיים כט. הל"ש יד ב"ה ד. שבט הל"ח ח קכז ב. צין אליעזר טו לג ב. יחזה דעת שם). ואפילו הם נגוני התעוררות (מקד"ש ישראל ט).

ווקאלי - והם שירים בפה הנשמעים בערך הדומה לכלי זמר: אם הם נגונים המביאים לידי שמחה, אסורים כמו פלי זמר, והמתיר לעצמו זה ריה 'נבל ב'רשות התורה' (ראה: צ"א שם. מב"ל פה ו. מקד"י בפסקי הלכות לביהמ"צ ט).

אם הם נגוני דבקות והתעוררות - מי שצוק לכה ואכן שומעם בכדי להתעורר וכו', אפשר לייש להתיר לו בצנעה (ובהל"ש שם, שגם מזה נכון להימנע).

פרקי תזנות מקלטים בלא לוי פלי זמר, אפשר להתיר למי שצוק לזה, אף לא יעשה כן בפניהם (ראה בהל"ש שם כ"ל. ובמקד"י כ.א. מתיר אפילו שמלווה בקצת כלי זמר, אבל מהרוא להימנע מזה).

שירה בפה אין לאסור. אף אם מביא לידי שמחה יתרה וכל שגון בהתאספות כמה אנשים, יש להתמיר. אף אין להתמיר באלו דלהלן:

השער לגישמאק ותענוג בלימוד ליקוטי מוהר"ן
אתה מיומן ללימוד בחיבורת החדשה עם הביאור המשולב איתה לא תרצה לעזוב את תורה נ"ו!
את החוברת ניתן להשיג ללא תשלום בדוכני ב.לוי, וכן אצל נציגי השרים בכל רחבי הארץ. ניתן לברר את פרטי תצניגים בקו הטלפון ובמסגרת נדרים פלם.

